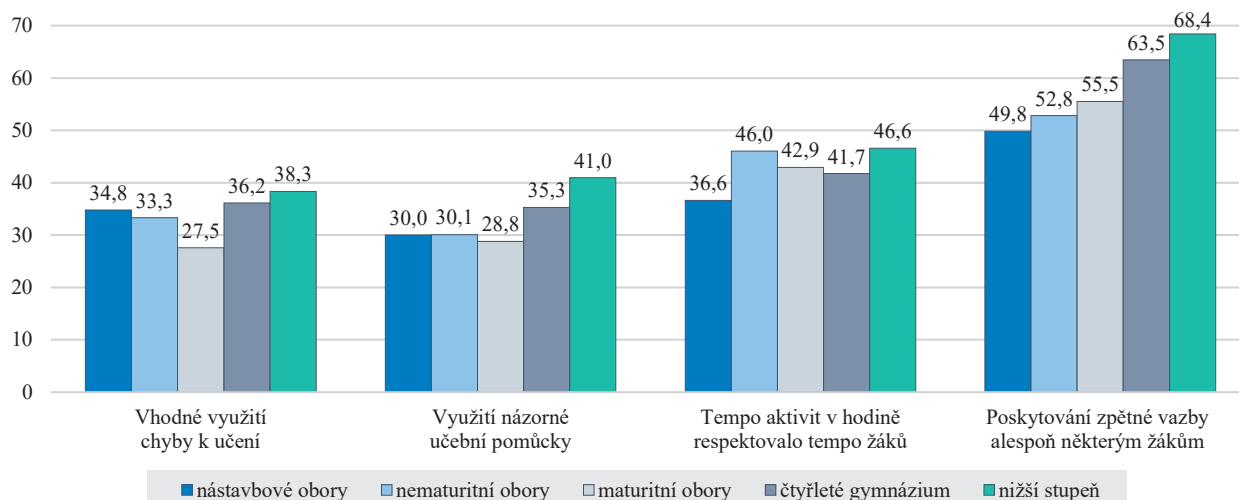
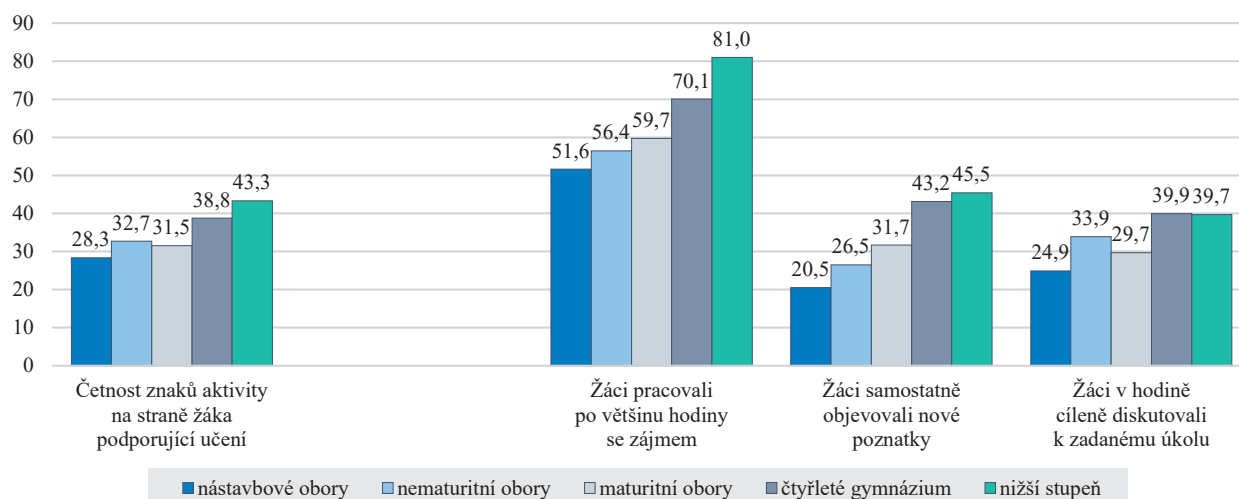

GRAF 69 | Četnost některých znaků podpory procesu učení ze strany pedagoga podle oborů vzdělání (v %)

Druhým faktorem, který s předchozím úzce souvisí, je úroveň aktivit žáka podporujících jeho učení (samostatné objevování nových poznatků, zapojení všech žáků do rozhovorů a jejich vzájemná diskuze, rozvoj kreativity, zájem žáků, vrstevnické hodnocení). Průměrná četnost v hodinách byla jen 35 %, což je druhý nejnižší výskyt. Nejvýraznější rozdíly jsou v četnosti hodin, ve kterých žáci pracovali se zájmem nebo objevovali nové poznatky.

GRAF 70 | Četnost některých znaků aktivit žáka podporujících jeho učení podle oborů vzdělání (v %)

Vliv počtu přítomných žáků není v žádném oboru zřetelný, dokonce nejvyšší četnost je na nižším stupni shodně v hodinách půlených i v hodinách s celou třídou. Mezi předměty s nejnižší mírou výskytu uvedených znaků patří bez ohledu na obor vzdělání matematika a v odborném vzdělávání i na nižším stupni jiný cizí jazyk než jazyk anglický.

Oba faktory, jak podpora procesu učení ze strany pedagoga, tak i aktivity na straně žáka podporující učení, doplňují celkovou úroveň efektivity výuky. Z obou plyne, že ve významném podílu hodin není dostatečně kvalitní učební prostředí, a dokonce že jeho kvalita není závislá ani na počtu žáků ve třídě, což je patrné na nejnižší kvalitě u nástavbových oborů i přes nízký počet přítomných žáků ve třídě. Absence větší četnosti znaků dokládajících proces učení jen dokumentuje výše identifikovaný podíl hodin, které jsou vzhledem k učení žáků zcela neefektivní. Na základě hospitací plyne, že jedna čtvrtina hodin v nástavbových oborech a více než jedna pětina v oborech maturitních i nematuritních nevykazuje výraznější znaky dokládající možné učení žáků. I v čtyřletém gymnáziu je nízký výskyt výraznějších znaků dokládajících učení v jedné sedmině hodin. Pouze na nižším stupni se jedná jen o jednu desetinu.

Ve třetím kritériu je hodnocena úroveň systematického sledování vzdělávacího pokroku každého žáka a zohledňování individuálních potřeb žáků při plánování a realizaci výuky. Z celkového posouzení plyne, že na sedmi z osmi škol má podstatná část pedagogů v uvedených činnostech zásadní nedostatky.